

Comunicació, Cooperació i Desenvolupament**2013/2014**

Codi: 103126

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Teresa Velázquez García-Talavera

Correu electrònic: Teresa.Velazquez@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Durant els tres primers cursos del Grau, l'alumne ha obtingut coneixements derivats de matèries fonamentals, bàsiques i optatives que constitueixen coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura, doncs l'alumne té una base teòrica i pràctica per poder afrontar els continguts de l'assignatura vinculada a la matèria de Comunicació aplicada que li permetrà desenvolupar dissenyar i interpretar plans i estratègies de comunicació i li donarà eines per assessorar a institucions i organitzacions preocupades per la cooperació i el desenvolupament en l'àmbit de la comunicació i el periodisme. Per tant, és convenient, que tingui present els coneixements i les competències adquirides en les matèries precedents.

Objectius

Introducció a l'estudi i conceptualització de la comunicació i desenvolupament humà. La relació entre comunicació i cooperació internacional. Els principals actors de la cooperació. Anàlisi dels principals indicadors de desenvolupament humà i de la situació dels drets humans sobre la informació, la comunicació i el ciberespai.

Competències

- Periodisme
- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la deontologia professional del periodisme a la comunicació estratègica en l'àmbit de la

- comunicació política.
2. Aplicar la deontologia professional del periodisme a la comunicació estratègica en l'àmbit dels gabinets de premsa i en la comunicació institucional.
 3. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
 4. Aplicar les tecnologies i els sistemes utilitzats per processar, elaborar i transmetre informació en el camp de la comunicació estratègica.
 5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
 6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
 7. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
 8. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
 9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

Continguts de l'assignatura

Tema 1. Comunicació, cooperació per al desenvolupament i canvi social.

1.1. Comunicació, cooperació i desenvolupament per al canvi social. Definicions conceptuals. 1.2. Teories i models de comunicació per al desenvolupament. 1.3. Els actors de la cooperació per al desenvolupament.

Tema 2. Els Programes internacionals per al desenvolupament i el canvi social.

2.1. Els Programes de Nacions Unides per al desenvolupament. 2.2. Els Cims mundials sobre cooperació i desenvolupament. 2.3. La comunicació en l'agenda internacional de cooperació per al desenvolupament.

Tema 3. Comunicació per al desenvolupament i canvi social. El paper de les TIC.

3.1 Societat del coneixement i la seva relació amb el desenvolupament. 3.2 L'accés i ús de les TIC com a elements clau per a la construcció de la societat del coneixement. 3.3. La comunicació per al desenvolupament i els Drets Humans.

Tema 4. Els professionals de la comunicació i el periodisme com a actors de la cooperació per al desenvolupament.

4.1 Les organitzacions professionals i la cooperació internacional. 4.2 Mitjans per a la democràcia, pluralisme dels mitjans de comunicació i polítiques públiques de comunicació. 4.3 Els principals sistemes d'indicadors sobre desenvolupament dels mitjans de comunicació.

Tema 5. El discurs construït sobre cooperació, desenvolupament humà i canvi social. Instruments per a la seva anàlisi.

5.1. La producció d'informació sobre cooperació, desenvolupament i canvi social: maneres d'informar. 5.2 Els nivells del discurs en la informació sobre cooperació i desenvolupament. 5.3 Les propostes de lectura per a la generació d'opinió sobre cooperació per al desenvolupament i el canvi social en els mitjans de comunicació.

Metodologia

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATAT
Dirigides			
	Exposicions professorat	15h	Teories, conceptes i model de

			Comunicació, cooperació per al desenvolupament i canvi social. Els programes internacional de cooper per al desenvolupament. La Societ coneixement i el paper de les TIC p desenvolupament. Els professional comunicació i el periodisme com a de la cooperació per al desenvolup Les estratègies del discurs sobre cooperació, desenvolupament i car social.
	Pràctica de Laboratori	22h	Aplicar els coneixements teòrics
	Seminaris	15h	Debatre sobre la importància de la comunicació en els programes i organismes internacionals sobre cooperació internacional per al desenvolupament. Debatre sobre e Drets Humans i especialment sobr Dret a la Informació, la Comunicac Ciberespai. Estudi de cas sobre el dels mitjans de comunicació sobre cooperació internacional per al desenvolupant.
Supervisades			
	Tutories	15h	
	Avaluació	7,5h	
Autònomes			
	Estudi Personal	20,5h	Assolir un nivell bàsic d'autoaprent
	Cerca d'informació	5h	Recerca, selecció i consignació de informació
	Lectures	10h	Lectura comprensiva de textos, interpretació i anàlisi de base de d estudi, recensions, síntesi, realitza d'esquemes, mapes conceptuals i resums. Capacitat d'autoaprenetg

Treballs individuals o en equip	20h	Aplicar els coneixements assolits a recerca sobre comunicació, cooperació internacional i desenvolupament
---------------------------------	-----	---

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions professorat. Pràctica de Laboratori.Seminaris	42	1,68	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories i avaluació	22,5	0,9	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi personal. Cerca d'informació. Lectures. Treballs individuals o en equip	55,5	2,22	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

E-A Dirigit:

Treballs pràctics supervisats i dirigits: 70% nota (20% pràctiques i 50% treball de curs)

Dues proves de continguts: 20% nota (10% cadascuna)

Participació a classe i a tutories: 10% nota.

Per superar l'assignatura:

- caldrà haver lliurat tots els treballs i haver realitzat les proves de continguts
- haver aprovat cadascú dels blocs (proves, pràctiques i treball de curs) que componen la nota final
- haver tret com a mínim un 5 a cada prova de contingut
- haver aprovat 3 de les 4 pràctiques avaluables
- haver presentat les 4 pràctiques en el dia indicat a la programació de l'assignatura

Els alumnes que no aprovin el bloc de les proves de contingut podran optar a una sessió de recuperació

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

27/02/2014	Treball individual Pràctica avaluable 1	Classe	Campus Virtual	<p>Escollir del tema de recerca</p> <p>Plantejar el problema de recerca</p> <p>Aplicar els continguts a la definició del tema objecte del treball de curs</p>
13/03/2014	Treball individual Pràctica avaluable 2	Classe	Campus Virtual	<p>Anàlisi dels elements claus per a el canvi social a partir del paper de la comunicació dins de la cooperació internacional per al desenvolupament.</p>
03/04/2014	1ª Prova de contingut	Classe	Campus Virtual	<p>Identificar les principals teories i models de la comunicació per al desenvolupament.</p> <p>Analitzar els principals programes i actors internacionals sobre comunicació i desenvolupament. Conèixer la relació entre Societat del coneixement, TIC per al desenvolupament humà i el canvi social</p>
17/04/2014	Treball individual Pràctica avaluable 3	Classe	Campus Virtual	<p>Anàlisi dels textos de les organitzacions professionals, el pluralisme polític del mitjans i els indicadors sobre el desenvolupament dels mitjans</p>
22/05/2014	Treball individual Pràctica avaluable 4	Classe	Campus virtual	<p>Aplicar els diferents nivells del discurs a la construcció d'informació sobre cooperació internacional per al desenvolupament i el canvi social</p>
29/05/2014	Prova de continguts 2	Classe	Campus Virtual	<p>Les maneres de comunicar sobre cooperació internacional per al desenvolupament. Les estratègies del discurs de la comunicació sobre el tema..</p>
05/06/2014	Treball de curs en equip	Classe	Campus Virtual	<p>Lliurament treball de curs</p>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació	5%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Activitats dirigides: classes magistrals, seminaris, laboratoris	28%	8,4	0,34	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Activitats supervisades: tutories	10%	3	0,12	4, 5, 6, 7, 9
Treball autònom	57%	17,1	0,68	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

ACEVEDO, Manuel (2004). "Las TIC en las políticas de cooperación al desarrollo: hacia una nueva cooperación en la Sociedad en Red". Dins de: Cuadernos Internacionales de Tecnología para el Desarrollo Humano, Nº2. En línia: Ingeniería Sin Fronteras (ISF).

ACEVEDO, Manuel (2006). Integración de las tecnologías de la información y comunicación. Asignatura pendiente de la cooperación. Madrid, Coordinadora de ONG para el Desarrollo de España.

ASOCIACIÓN PARA EL PROGRESO DE LAS COMUNICACIONES (APC) (2005). La carta de APC sobre derechos en Internet. (s.l) APC <http://derechos.apc.org/charter.shtml> (última revisión 27 de mayo de 2007)

AUTHEMAN, Charles; DEL RÍO, Olga i TAYAH-GUENEAU, Latifa (coords) Public Service Broadcasting Mission in the MENA Region. Versió en català: La missió de Servei Públic Audiovisual a la regió del Magreb i el Mashrek. Informe regional. Barcelona-París, Consorci IPP-OMEC. En línia: http://omec.uab.es/Documentos/Informe_SPA_IPP_OMEC_CA.pdf

BANCO MUNDIAL (2006). Information and Communication for Development: Global trends and policies. World Bank, Washington D.C.

BEITZ, Steffen (2010). "Las políticas de comunicación en la cooperación para el desarrollo". Dins de: Raquel Martínez-Gómez y Mario Lubertkin Comunicación y Desarrollo: pasos hacia la coherencia. Sevilla-Zamora, Comunicación social, Cap 5: 83-91.

BURCH, Sally (2006). Sociedad de la información y cooperación Europa-América Latina y Caribe. En línia. ALAI 06/08/2006 <http://lac.derechos.apc.org/cdocs.shtml?x=5038395>

BUSTAMANTE DONAS, Javier (2001) La Sociedad de la Información. Hacia la cuarta generación de Derechos Humanos: repensando la condición humana en la sociedad tecnológica. Dins de: Revista Iberoamericana de Ciencia y Tecnología. Organización de Estados Iberoamericanos. Número 1 / Septiembre - Diciembre. <http://www.oei.es/revistactsi/numero1/bustamante.htm>

CARNIEL BUGS, Ricardo (2010). "El consejo estatal de medios audiovisuales de España. Más de un año esperando la puesta en marcha". Textual & Visual Media, 4, 45-64. En línia: <http://textualvisualmedia.es/es/home-es/9-articulos-publicados/31-consejo-estatal-de-medios-audiovisuales-de-e>

CARNIEL BUGS, Ricardo (2013). "El espacio euro mediterráneo y los objetivos y recomendaciones de los organismos supranacionales para los medios de comunicación. El papel de los organismos reguladores del audiovisual". Dins de: Teresa Velázquez (ed.) El espacio mediterráneo en los informativos de las televisiones públicas. La agenda temática y su contribución a la creación de estados de opinión. Barcelona, UOC, 2013, Cap. 1 (en prensa)

CASTELLS, Manuel (1998). La era de la información: Economía sociedad y cultura. Volumen I: La Sociedad

Red. Madrid, Alianza Editorial.

CMSI (2003). Plan de Acción CMSI I Fase. Ginebra. Naciones Unidas

CMSI (2003). Declaración Cumbre Mundial Sociedad de la Información I Fase. Ginebra. Naciones Unidas.

CMSI (2005). Compromiso de Túnez. Túnez. Naciones Unidas

CMSI (2005). Declaración Cumbre Mundial Sociedad de la Información, II Fase. Túnez. Naciones Unidas.

COMISIÓN EUROPEA (2009a). Independent Study on Indicators for Media Pluralism in the Member States - Towards a Risk-Based Approach. Lovaina, CE.

(http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/study/final_report_09.pdf)

COMISIÓN EUROPEA (2009b). Development Aid in times of economic turmoil, Special EUROBAROMETER. Bruselas, CE. En línea. (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_318_en.pdf)

COMISIÓN EUROPEA (2010). Comunicación y visibilidad. Manual de la Unión Europea en las acciones exteriores. Bruselas, CE. En línea:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/documents/communication_and_visibility_manual_es)

CRUSAFON BAQUES, Carmina (2013a). "La construcción del mercado audiovisual europeo: balance de dos décadas de políticas públicas". Dins de: Comunicación y Sociedad, Nueva época, núm. 20, julio-diciembre, 2013: 161-189.

CRUSAFON BAQUES, Carmina (2013b). "Estructura de las televisiones públicas de la Unión Europea y del Mediterráneo Sur". Dins de: Teresa Velázquez (ed.) El espacio mediterráneo en los informativos de las televisiones públicas. La agenda temática y su contribución a la creación de estados de opinión. Barcelona, UOC, 2013, Cap. 2 (en prensa)

CRUSAFON, C. (2012). La nueva era mediática: las claves del escenario global. Barcelona, Bosch-Wolters Kluwer.

DE BERNARD, François (2009). "Pobreza y violencia". Dins de: Teresa Velázquez (coord.) Fronteras. Buenos Aires, La Crujía, 2009: 55-65. Colección DeSignis, nº 13

DEL RÍO SÁNCHEZ, Olga (2011). "TIC para el Desarrollo Humano y participación de la Sociedad Civil". Dins de: Raquel Martínez-Gómez y Mario Lubetkin Políticas, Redes y Tecnologías en la Comunicación para el Desarrollo. Sevilla-Zamora, Comunicación social, 2011, Cap. 2: 37-46

DEL RÍO SÁNCHEZ, Olga (Ed.) (2013a). Comunicació i desenvolupament a la Mediterrània. Barcelona, OMEC-UAB, FAS-UAB.

DEL RÍO SÁNCHEZ, Olga (Ed.) (2013b). "Los Derechos Humanos en la agenda de las televisiones públicas del Mediterráneo". Dins de: Teresa Velázquez (ed.) El espacio mediterráneo en los informativos de las televisiones públicas. La agenda temática y su contribución a la creación de estados de opinión. Barcelona, UOC, 2013, Cap. 6 (en prensa)

DIJK, Teun A. van (1980). Estructuras y funciones del discurso. Una introducción interdisciplinaria a la lingüística del texto y a los estudios del discurso. México, Siglo XXI.

GÓMEZ GALÁN, Manuel i SANAHUJA PERALES, José Antonio (1999). El sistema internacional de cooperación al desarrollo. Una aproximación a sus actores e instrumentos. Madrid, CIDEAL

GUEDÁN, Mael (2005). Los objetivos del Milenio. Tomarse la cooperación verdaderamente en serio. Madrid, Dykinson.

GUMUCIO-DRAGÓN, Alfonso i TUFTE, Thomas (comp.) (2008). Antología de comunicación para el cambio social: lecturas históricas y contemporáneas. La Paz, Consorcio de Comunicación para el Cambio Social, Inc.

HAMELINK, Cees J. (2003) Human Rights for the Information Society. En: Bruce Girard y Seán Ó Siochrú (eds.) Communicating in the Information Society. Ginebra, UNRISD. (www.unrisd.org)

MACBRIDE, Sean i altr. (1980). Un Solo mundo, voces múltiples: comunicación e información en nuestro tiempo. México-París, Fondo de cultura Económica-UNESCO.

MARTÍNEZ-GÓMEZ, Raquel i LUBETKIN, Mario (2010). Comunicación y Desarrollo: pasos hacia la coherencia. Sevilla-Zamora, Comunicación social.

MARTÍNEZ-GÓMEZ, Raquel i LUBETKIN, Mario (2011). Políticas, Redes y Tecnologías en la Comunicación para el Desarrollo. Sevilla-Zamora, Comunicación social.

MURCIANO MARTÍNEZ, Marcial (2010). "Las políticas públicas de comunicación y sus desafíos". Dins de: Raquel Martínez-Gómez y Mario Lubetkin Comunicación y Desarrollo: pasos hacia la coherencia. Sevilla-Zamora, Comunicación social, 2010, Cap. 3: 59-71.

MURCIANO MARTÍNEZ, Marcial (dir.); DEL RÍO, Olga; GONZÁLEZ-SAAVEDRA, Carlos i MARTÍNEZ-GÓMEZ, Raquel (coordinadores) (2010). La prensa y la cooperación internacional. Cobertura de la cooperación para el desarrollo en nueve diarios europeos. Sevilla-Zamora, Comunicación social.

NACIONES UNIDAS (1948). Declaración Universal de los Derechos Humanos. Adoptada y proclamada por la Resolución de la Asamblea General 217 A (iii) del 10 de diciembre de 1948. En línea, <http://www.un.org/spanish/aboutun/hrights.htm>

NACIONES UNIDAS (1986). Declaración sobre el Derecho al Desarrollo, resolución 41/128 Nueva York. Naciones Unidas.

PEREZ DE ARMIÑO, Karlos (dir.) (2002). Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al Desarrollo. Barcelona, Icaria.

PNUD (2001). Informe sobre desarrollo humano. Poner el adelanto tecnológico al servicio del desarrollo humano. Nueva York, Naciones Unidas.

PNUD y Mohamemmed bin Rashid Al Maktoum Foundation (2009). Arab Knowledge Report 2009. Towards Productive Intercommunication for Knowledge. Dubai, MBRF) and the United Nations Development Programme/ Regional Bureau for Arab States UNDP/RBAS)

PROGRAMA INTERNACIONAL PARA EL DESARROLLO DE LA COMUNICACIÓN (PIDC) (2008). Indicadores de Desarrollo Mediático. Marco para evaluar el desarrollo de los medios de comunicación social. París, UNESCO.

SOUTER, David (2007). "¿De quién es la cumbre? Los países en desarrollo y la sociedad civil se hacen oír en la Cumbre Mundial sobre la sociedad de la Información". Dins de: APC, "Temas emergentes". Series (http://rights.apc.org/documents/whose_summit_ES.pdf)

SOUTER, David (2008). "Acceso equitativo. Gente, redes y capacidades". (http://www.apc.org/es/system/files/APC_EA_capacitybuilding_issuepaper_20081204_ES.pdf)

UNESCO (2005). Informe Mundial de la UNESCO Hacia las Sociedades del Conocimiento. París, UNESCO

UNESCO (2007). Liberté de la presse et développement. Une analyse des corrélations entre la liberté de la presse et les différentes dimensions du développement, de la pauvreté, de la gouvernance et de la paix. UNESCO, Paris (http://omec.uab.cat/Documentos/com_desenvolupament/0027.pdf)

VEGA MONTIEL, Aimée (coord.) (2012). Comunicación y Derechos Humanos. México. Universidad Nacional Autónoma de México.

VELAZQUEZ, Teresa (2007). "Las TIC y la sociedad del conocimiento: ¿una nueva forma de exclusión?". Dins de: Contexto: Revista de comunicación de la Universidad de La laguna, N°. 1: 49-64

VELÁZQUEZ, Teresa (2010). "Comunicación y Sociedad del Conocimiento: proyectos de investigación en la

región mediterránea (Europa y Norte de África)". Dins de: Revista Líbero- São Paulo - v. 13, n. 26: 21-28, dez.

VELÁZQUEZ, Teresa (2013a). "Las relaciones intermediterráneas en la información de la televisión en la región. Actores institucionales y narrativos". Dins de: Olga Del Río Comunicació i desenvolupament a la Mediterrània. Barcelona, OMEC-UAB, FAS-UAB, 2013.

VELÁZQUEZ, Teresa (2013b). "La integración intermediterránea en la información de las televisiones públicas de la región". Dins de: Teresa Velázquez (ed.) El espacio mediterráneo en los informativos de las televisiones públicas. La agenda temática y su contribución a la creación de estados de opinión. Barcelona, UOC, 2013, Cap. 5 (en prensa)

Enllaços WEBS

<http://www.adc.org.ar/>

<http://www.aecid.es>

<http://www.adpc.cat>

<http://www.apc.org/>

<http://centresderecerca.uab.cat/oic/>

<http://www.cideal.org>

<http://www.comminit.com>

<http://www20.gencat.cat/portal/site/cooperaciocatalana>

<http://www.ifj.org>

<http://www.itu.int/es/>

<http://grupsderecerca.uab.cat/laprec/es>

<http://www.moncomunicacio.com/xarxa/>

<http://www.oei.es>

<http://omec.uab.cat/>

<http://www.pnud.org>

<http://www.raci.org.ar>

<http://www.rsf-es.org/>

<http://www.un.org/es/millenniumgoals/>

<http://www.unesco.org>

<http://web.worldbank.org>